

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ “ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ”
ДУ “ІНСТИТУТ РИНКУ ТА ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ НАН УКРАЇНИ”
ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ СТЕФАНА БАТОРІЯ
(м. СКЕРНЕВІЦЕ, ПОЛЬЩА)
ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (м. ВАРНА, БОЛГАРІЯ)

ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ
ГОСПОДАРЮВАННЯ: СУЧАСНИЙ СТАН,
ЕФЕКТИВНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

МАТЕРІАЛИ
VIII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
23-24 вересня 2022 року

м. Одеса -2022

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ “ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ”
ДУ “ІНСТИТУТ РИНКУ ТА ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ НАН УКРАЇНИ”
ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ СТЕФАНА БАТОРІЯ (м. СКЕРНЕВІЦЕ, ПОЛЬЩА)
ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (м. ВАРНА, БОЛГАРІЯ)

**ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ГОСПОДАРЮВАННЯ:
СУЧАСНИЙ СТАН, ЕФЕКТИВНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

*МАТЕРІАЛИ
VIII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
23-24 вересня 2022 року*

УДК: 334.012.42:338

Економіко-правові аспекти господарювання: сучасний стан, ефективність та перспективи: матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції (Одеса, 23-24 вересня 2022 р.). – Одеса, 2022. 596 с.

У збірнику представлено матеріали учасників VIII Міжнародної науково-практичної конференції «Економіко-правові аспекти господарювання: сучасний стан, ефективність та перспективи», яка відбулася в Одеському національному економічному університеті 23-24 вересня 2022 року.

Розглядаються питання економіки, фінансів, інвестицій та інвестиційної діяльності, інновацій та інноваційної діяльності, публічного управління, підприємництва, конкурентоспроможності підприємств, інтеграційних процесів, національної безпеки.

Матеріали публікуються в авторській редакції з незначною загальною правкою, відповідальність за зміст та достовірність досліджень несуть автори.

Бражко О. В.

*д.н. з держ.упр., професор,
професор кафедри публічного управління та адміністрування,
ННІУ Маріупольського державного університету,
м. Київ*

МЕХАНІЗМИ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПРОМИСЛОВОЇ КОРПОРАЦІЇ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

Сучасні умови, в яких здійснюється розвиток суб'єктів господарювання, визначаються відсутністю економічної стабільності. Обставини світової фінансової кризи, під час воєнного стану, знижують ефективність галузей реального сектора економіки. Зниження економічної ефективності виробництва підвищує соціальну напруженість суспільства. У цих умовах особливу актуальність набувають питання збалансованого економічного розвитку суб'єктів господарювання на основі управління параметрами, що визначають їх внутрішню структуру.

Найважливішими складовими господарської діяльності є інноваційна і інвестиційна діяльність. Виробництво і реалізація інноваційної продукції, як необхідний крок виживання в сучасних умовах, пов'язане з оновленням основних фондів, що вимагає акумуляції великого обсягу інвестиційних ресурсів [1]. Часовий простір між інвестуванням у виробництво інноваційної продукції і отриманням віддачі у вигляді виручки і прибутку вимагає рішення проблем управління збалансованим розвитком інноваційної і інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання. Але забезпечення збалансованого економічного розвитку промислових корпорацій пов'язане з рядом проблем, враховуючи сучасні реалії в країні.

По-перше, існує проблема раціонального поєднання інновацій різної ступені радикальності, оскільки вірогідність повернення інвестицій входить в протиріччя з їх потенційним обсягом.

По-друге, існує проблема збалансованого інвестування усіх основних напрямів створення інноваційної продукції, починаючи від маркетингових досліджень і закінчуючи закріпленням авторських прав на інноваційну продукцію за промисловою корпорацією [2].

По-третє, існує проблема запасу інвестиційних можливостей, оскільки для матеріалізації інновацій необхідний об'єм інвестицій, при виявленні нових фактів і додаткових ефектів, може як збільшуватись так і зменшуватись.

Таким чином, об'єктивна необхідність зміщення вектору економічного розвитку промислових корпорацій у бік інноваційного, вимагає забезпечення збалансованості їх інноваційної і інвестиційної діяльності, чому і присвячена стаття.

Сталий організаційно-економічний розвиток промислових корпорацій в умовах структурної трансформації можливий при формуванні відповідного механізму, який забезпечує передачу дії від рушійних сил (зовнішніх і внутрішніх чинників, причин) до внутрішніх і зовнішніх елементів промислової корпорації та обумовлює перетворення її організаційної структури, якісних і кількісних характеристик економічної діяльності [3].

Головною метою управління є доведення структури головного підприємства, промислової корпорації і інноваційного проекту до такого виду, що відповідає, в достатній мірі, інвестиційним можливостям корпорації для продовження інвестиційної діяльності в поточний інноваційний проект [4]. Такі зустрічні реструктуризаційні та інвестиційні управлінські дії забезпечують достатні умови для отримання єдиного рішення незалежно від позитивного або негативного завершення інноваційного проекту. Функція управління може мати наступний вигляд:

(1)

$$P=j_3(F(f_i); G(g_j); H(h_k)), \text{ де } i=1, n, j=1, m, k=1,1.$$

P - структура інвестиційного проекту, що складається з головного підприємства, промислової корпорації і інноваційного проекту;

j3 - функція управління реструктуризацією інвестиційного проекту;

F(fi) - функція управління реструктуризацією інноваційного рішення. У разі перевищення поточних потреб в інвестиціях для інноваційного проекту над інвестиційними можливостями промислової корпорації, виникає необхідність в реструктуризації або спрощенні технічного інноваційного рішення з метою відповідності його параметрів величині інвестиційного потенціалу промислової корпорації.

G(gj) - функція управління реструктуризацією інвестиційної структури корпорації з метою узгодження інвестиційних потреб інноваційного проекту і інвестиційного потенціалу корпорації.

H(hk) - функція управління реструктуризацією виробничої структури корпорації з метою злиття виробничого потенціалу корпорації з інноваційним проектом на завершуючих етапах інвестиційної діяльності, або у разі продажу (реалізації) компанії, якщо її акції котируються на фондовому ринку, з метою поповнення ресурсів для своєчасного завершення інноваційного проекту.

Управління аргументом (f1) надасть можливість адміністративно спростити інноваційне рішення шляхом змінювання терміну здачі об'єкта в експлуатацію, що дозволить розтягнути в часі витрати ресурсів через інвестиційні канали, і істотно скоротити місткість інвестиційного потоку. Управління аргументом (f2) дозволить провести технічну реструктуризацію інноваційного рішення в бік скорочення номенклатури продукції, що випускається, і, як наслідок, спростити технологічні процеси і виробничі лінії. Управління аргументом (f3) дозволить скоротити витрати на інноваційну діяльність, що проводиться поза рамками промислової корпорації. Управління аргументом (f4) спрямоване на послідовну реалізацію основних фондів інноваційного підприємства, що стосуються землевідведення, виробничих будівель, споруд і технологічних ліній, зведених до моменту ухвалення рішення про згортання інноваційної структури корпорації на користь збереження виробничих потужностей головної компанії.

Управління аргументом (g1) дозволить вивести за межі інноваційно-інвестиційної діяльності зовнішні кредитні організації і інвестиційні інститути, фінансовий ресурс яких має вартість, що знижує інвестиційний потенціал промислової корпорації. Ці дії здійснюються паралельно з реструктуризацією інноваційного рішення.

Управління аргументом (g2) дозволить вивести за межі корпорації зовнішні спеціалізовані інвестиційні фонди, виручка від реалізації яких може бути спрямована в інноваційний проект, або на підтримку інноваційної діяльності головної компанії.

Управління аргументом (g3) дозволить вивести за межі інвестиційної структури корпорації внутрішньокорпоративні фонди, що узяли на себе функції лізингових і факторингових агентів. В цьому випадку цими агентами стають зовнішні по відношенню до корпорації компанії.

Управління аргументом (g4) дозволить припинити інноваційно-інвестиційну діяльність головної компанії, спрямовану на зовнішні інноваційні проекти на макрорівні, за умови збереження інноваційної діяльності на мікрорівні. Тут йдеться про припинення примусового зростання інвестиційного потенціалу. Примусове зростання на базі тимчасового поліпшення основних економічних показників вимагає витрат на відновлення фінансової структури головного підприємства, а приріст потенціалу на основі зменшення внутріфірмових ризиків вимагає постійних витрат на маркетингові дослідження регіонального, споживчого і продуктового секторів ринку збуту [5]. Вважається, що за наявності постійних несприятливих зовнішніх дій, наприклад, таких, як підвищення темпів інфляції, ринок збуту відрізняється негативними тенденціями, такими як відсутність попиту, пов'язаного з низькою купівельною спроможністю замовника.

Управління аргументом (h1) дозволить скасувати комерційну діяльність, спрямовану на забезпечення збуту продукції головної компанії. В цьому випадку маркетингова і комерційна діяльність переходить до інноваційного підприємства і займається дослідженням цільового ринку збуту для інноваційного продукту нового покоління.

Управління аргументом (h2) дозволить провести реалізацію, або у разі технічної можливості, перепрофілювати підприємства зовнішнього сервісу на обслуговування нового інноваційного продукту. Управління аргументом (h3) дозволить реалізувати або перепрофілювати регіональні виробничі структури на інноваційний продукт нового покоління.

Управління аргументом (h4) дозволить провести реструктуризацію виробничих потужностей і основних фондів головної компанії. Морально застарілі і фізично зношені технологічні лінії, виробничі будівлі і споруди можуть бути здані в оренду або реалізовані. Передові незношені технологічні лінії вводяться до складу створеного інноваційного підприємства, скорочуючи вартість і терміни введення в дію інноваційного проекту.

Отже, процес управління інноваційно-інвестиційною діяльністю промислової корпорації заснований на взаємодії аргументів функцій одного або декількох рівнів з метою впорядкованого і спрямованого надходження ресурсів в інноваційний проект відповідно до його потреб у сучасних реаліях..

Створення нових і ефективного використання діючих виробничих потужностей для випуску інноваційного товару, забезпечується в результаті збалансованого розвитку інвестиційного ресурсу у вигляді фондового капіталу і інтелектуального ресурсу у вигляді інноваційного проекту. Реалізація інноваційного товару здійснюється у рамках попиту, що склався, і спрямована на формування ресурсного забезпечення, достатнього для успішного подолання негативних фактів і наслідків чергової економічної кризи.

Визначення нового стратегічного вектору інноваційного розвитку є процес створення підвищених значень функції економічної ефективності. Система збалансованого розвитку буде ефективна тільки у тому випадку, якщо економічна ефективність усіх складових її підсистем дозволить здолати негативні наслідки і повернути параметри економічного розвитку на довоєнний рівень протягом поточного життєвого циклу промислової корпорації. Період депресії в життєвому циклі промислової корпорації вважається економічно доцільним тільки у тому випадку, якщо об'єм притягнених інвестиційних ресурсів, необхідних для формування стратегії інноваційного розвитку, компенсується в результаті реалізації інноваційних товарів, що мають попит у суспільства.

Список використаних джерел

1. Бурлака В. Пріоритети інноваційного розвитку в українській економіці // Діловий вісник. 2018. № 12. С. 18–22.
2. Данько М. С. Формування корпоративних структур в Україні // Економіка і прогнозування. 2017. №4. С. 50–56.
3. Голуб Н.Ю. Організаційно-економічний розвиток промислових корпорацій в Україні: галузевий аспект // Економічний вісник. 2019. №3. С. 134–138.
4. Якубовський М. Концептуальні основи стратегії розвитку промисловості на період до 2024 року // Економіка України. 2021. №11. С. 4–20.
5. Гомольська В.В. Організаційно-економічні аспекти поліпшення інвестиційного клімату підприємства // Регіональна економіка. 2017. №3. С. 62–70.